19
Arbeidsmarktbeleid en arbeidsmarktdiscriminatie

Arbeidsmarktbeleid en arbeidsmarktdiscriminatie

Aan de orde is het **tweeminutendebat Arbeidsmarktbeleid en arbeidsmarktdiscriminatie (CD d.d. 24/06)**.

De **voorzitter**:
Welkom terug. Ik heropen de vergadering. Aan de orde is het tweeminutendebat Arbeidsmarktbeleid en arbeidsmarktdiscriminatie. Inmiddels zijn alle leden aanwezig. Ik heet de leden die hun inbreng gaan doen, van harte welkom. Ik heet ook de bewindspersonen, de mensen op de publieke tribune en de mensen die dit tweeminutendebat thuis volgen, van harte welkom.

De heer Ergin gaat als eerste spreken, want hij heeft ook andere verplichtingen. Ik geef hem graag het woord. Hij spreekt namens de fractie van DENK.

De heer **Ergin** (DENK):
Voorzitter, dank. Dank aan de collega's die mij voorrang hebben gegeven.

Ik heb twee moties. De eerste motie gaat over het aanpakken van arbeidsmarktdiscriminatie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat discriminatie zich in verschillende vormen en op verschillende terreinen blijft voordoen;

overwegende dat deze nieuwe technologieën, waaronder algoritmische selectie bij werving en selectie, nieuwe risico's op directe en indirecte discriminatie met zich meebrengen;

overwegende dat een effectieve aanpak van discriminatie vraagt om samenhangend, gericht en actueel beleid;

verzoekt de regering de strijd tegen alle vormen van discriminatie op te voeren middels een nieuw actieplan, en daarin expliciet aandacht te besteden aan het voorkomen en bestrijden van discriminatie bij algoritmische selectie en werving,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Ergin.

Zij krijgt nr. 1326 (29544).

De heer **Ergin** (DENK):
De tweede motie gaat eigenlijk over de VIA-werkagenda. DENK ziet die agenda graag uitgebreid worden naar werkgevers die discrimineren en naar de Arbeidsinspectie, die daar dan op toetst. DENK is bezig met een initiatiefwetsvoorstel om dat wettelijk goed te regelen. Toch vinden wij dat de regering in de tussentijd actie moet ondernemen. Daarom dienen wij de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat binnen de VIA-werkagenda voor de aanpak van arbeidsmarktdiscriminatie onder meer wordt ingezet op het Charter Diversiteit en de culturele barometer;

overwegende dat deze instrumenten vooral zijn gericht op bewustwording, ondersteuning en monitoring, maar discriminatie bij daadwerkelijke werving en selectie daarmee niet rechtstreeks wordt vastgesteld;

verzoekt de regering de VIA-werkagenda aan te vullen met ten minste één handhavend of controlerend instrument tegen arbeidsmarktdiscriminatie en daarbij de inzet van mysteryguests te betrekken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Ergin.

Zij krijgt nr. 1327 (29544).

Dank u wel, meneer Ergin. Succes met uw andere Kamerverplichtingen. Dan geef ik nu het woord aan de heer Mulder, die zal spreken namens de fractie van de PVV. Gaat uw gang.

De heer **Edgar Mulder** (PVV):
Voorzitter. We hadden best een leuk debat op 24 juni, maar dat kreeg een wat vreemde draai toen er opeens gedoe ontstond over het gebruik van het woord "inheems". De woordvoerder van PRO vond dat maar vies, eng en bah. Ook de commissievoorzitter, die dag toevallig ook iemand van PRO, stoorde zich daaraan. Dat was eigenlijk jammer van het debat. Ik wil een alternatief voorstel doen. U kent de PVV: wij zijn altijd constructief. Als "inheems" dan niet mag, zullen we het dan voortaan hebben over "Nederlanders" enerzijds en "tot Nederlanders gemaakten" anderzijds? Het is maar een voorstel. Is dat misschien een alternatief? Ik hoor het wel in de loop van de dag.

Hoe dan ook had het moeten gaan over de arbeidsmarkt. Daarom dien ik de volgende drie moties in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat UWV, VNG en COA voorstellen om gemeenten een wettelijke taak te geven bij het begeleiden van asielzoekers naar werk;

overwegende dat nog altijd een groot arbeidspotentieel in Nederland onbenut blijft;

verzoekt de regering geen asielzoekers naar werk te begeleiden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Edgar Mulder.

Zij krijgt nr. 1328 (29544).

De heer **Edgar Mulder** (PVV):
Dan de tweede motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat werken en meer uren werken altijd, maar dan ook altijd, moet lonen;

verzoekt de regering maatregelen te nemen waardoor werknemers die meer uren gaan werken, daar ook substantieel financieel op vooruitgaan,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Edgar Mulder.

Zij krijgt nr. 1329 (29544).

De heer **Edgar Mulder** (PVV):
De laatste motie, voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat tienduizenden mensen met een arbeidsbeperking willen en kunnen werken;

overwegende dat passende begeleiding en ondersteuning kunnen bijdragen aan hun deelname aan de arbeidsmarkt;

verzoekt de regering in overleg met werkgevers en vertegenwoordigers van mensen met een beperking te onderzoeken welke belemmeringen werkgevers ervaren bij het in dienst nemen van mensen met een arbeidsbeperking, en met concrete voorstellen te komen om deze belemmeringen te verminderen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Edgar Mulder.

Zij krijgt nr. 1330 (29544).

Dank u wel. Ik zie de heer Neijenhuis voor een interruptie.

De heer **Neijenhuis** (D66):
Voorzitter, het is meer een punt van orde. De heer Mulder begon namelijk zijn bijdrage met het overdoen van een ordedebatje van voor de zomer nog. Het staat hem vrij om alles te vinden wat hij wil natuurlijk, maar daarbij noemde hij wel de partijkleur van de voorzitter als reden waarom die iets zou vinden. Laten we hier, en in alle debatten, wel benoemen dat voorzitters dat op neutrale wijze doen met neutrale toekenning. Dat gebeurt hier. Dat gebeurt in commissiedebatten. Laten we daar geen partijpolitieke spelletjes van maken.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Ik beschouw dit als een interruptie en niet echt als een punt van orde. Ik geef de heer Mulder even de gelegenheid om hierop te reageren.

De heer **Edgar Mulder** (PVV):
Het was ook geen waardeoordeel; het was gewoon een constatering.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Dan gaan we over naar de volgende spreker. Dat is de heer Schenk, die zal spreken namens Forum voor Democratie. Gaat uw gang.

De heer **Schenk** (FVD):
Dank, voorzitter. Dank ook aan de heer Mulder dat hij de zaal nog even herinnerde aan die inderdaad absurde realiteit van een soort woordenpolitie, maar dat terzijde. Ik heb één motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Rijksoverheid organisaties en programma's financiert die werkgevers adviseren en ondersteunen bij zogenaamd diversiteits- en inclusiebeleid rond werving en selectie, waaronder SER Diversiteit in Bedrijf en het daaraan verbonden Charter Diversiteit;

overwegende dat het niet aan de overheid is om met belastinggeld de personele samenstelling van bedrijven en organisaties te beïnvloeden;

verzoekt de regering geen publieke middelen meer te besteden aan programma's die werkgevers adviseren of ondersteunen om bij de werving, selectie en/of samenstelling van hun personeelsbestand te sturen op geslacht, huidskleur, afkomst of andere persoonskenmerken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Schenk en Ceulemans.

Zij krijgt nr. 1331 (29544).

Dank u wel, heer Schenk, voor uw bijdrage. Dan is nu het woord aan mevrouw Patijn, namens de fractie van PRO. Gaat uw gang.

Mevrouw **Patijn** (PRO):
Dank, voorzitter. Ik heb een klein probleem. Ik heb mijn bril boven laten liggen.

De **voorzitter**:
U mag mijn bril, maar misschien ...

Mevrouw **Patijn** (PRO):
Volgens mij heb ik mijn blaadje ver genoeg liggen. Ik heb maar één motie, dus ik kan die heel langzaam oplezen.

De **voorzitter**:
U heeft nog 1 minuut en 42 seconden daarvoor.

Mevrouw **Patijn** (PRO):
Precies!

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat stagediscriminatie nog altijd voorkomt waardoor groepen studenten minder kans kunnen hebben op het vinden van een passende stage;

overwegende dat werkgevers een belangrijke rol hebben bij het creëren van voldoende stageplekken en het bevorderen van gelijke kansen;

verzoekt de regering om zich samen met werkgevers in te spannen om voldoende stageplekken te creëren en een beleid te ontwikkelen voor groepen die worden achtergesteld bij stageplekken, beginnend bij de overheid,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Patijn.

Zij krijgt nr. 1332 (29544).

Dank u wel. Uw zelfredzaamheid wordt gewaardeerd. Misschien nog een kleine tip: vraag uw beleidsmedewerker om het op lettergrootte 22 uit te printen, want dan kan het ook makkelijk zonder bril. Nee hoor, goed gedaan.

Dan gaan we naar de volgende spreker en dat is de heer Kisteman. O, hij ziet af van zijn spreektijd. Dan kunnen we snel door en gaan we naar de heer Flach die zal spreken namens de SGP. Gaat uw gang.

De heer **Flach** (SGP):
Dank, voorzitter. Het doet me deugd om u ook een keer in de hoedanigheid van voorzitter mee te maken. Tijdens het commissiedebat ben ik namens de SGP op een aantal onderwerpen ingegaan, bijvoorbeeld op de Wet verbetering poortwachter. Goed dat hierbij ingezet wordt op vereenvoudiging, want dit knelt echt bij veel werkgevers. Wordt daarbij ook gekeken naar het instellen van een vereenvoudigde procedure voor minder complexe situaties, met instemming van de werknemer?

Over de afschaffing van de compensatie transitievergoeding heb ik het ook gehad. Die is nu een jaar uitgesteld, maar hangt ondernemers nog steeds boven het hoofd. Kijk ook naar de afschaffing van de volledige transitievergoeding bij langdurige ziekte, zegt de SGP.

Voorzitter. Ik vroeg om een Kamerbrief voor de begrotingsbehandeling waarin het kabinet ingaat op de ambities ten aanzien van het gezinsbeleid, waarbij ook wordt ingegaan op de verhouding tot arbeidsparticipatie en de verantwoordelijkheidsverdeling binnen het kabinet. Wie is coördinerend bewindspersoon namens de gezinnen? Ik ontvang graag alsnog een toezegging hierop.

Minister Vijlbrief heeft toegezegd in gesprek te gaan met NHG en geldverstrekkers over de hypotheekverstrekking bij startende gezinnen. Informeert hij de Kamer over de uitkomsten hiervan?

Dan zzp. Ik zie minister Aartsen gelijk opveren. Er wordt met smart gewacht op een brief die licht moet scheppen in de duisternis rond pgb-zzp-overeenkomsten. Wanneer komt die?

Tot slot, voorzitter. We hebben onlangs de Wet proactieve dienstverlening besproken. Er wordt nu gewerkt aan een incidentele dekking, maar er blijft een structureel financieel gat. Het oorspronkelijke plan was om de dekking te vinden in de kindregelingen. De zoektocht naar structurele dekking gaat nu verder, maar kan de minister in elk geval toezeggen dat de dekking niet alsnog wordt gevonden in de kindregelingen? Zoals de minister weet, is dat voor mijn fractie heel belangrijk om te kunnen instemmen met het wetsvoorstel.

Tot zover, voorzitter.

De **voorzitter**:
Dank u wel, meneer Flach, voor uw bijdrage. Ik geef nu graag het woord aan de heer Neijenhuis, die zal spreken namens D66. Gaat uw gang.

De heer **Neijenhuis** (D66):
Voorzitter. Vlak voor het zomerreces maakte het kabinet bekend aan de slag te gaan met de vereenvoudiging van het verlofstelsel. D66 is blij met deze stap, omdat dit het nodige overzicht schept in het stelsel. Tegelijkertijd concluderen we dat er inhoudelijk niets wordt gewijzigd aan het verlofstelsel. De nieuwe Verlofwet maakt het makkelijker om nieuwe verlofvormen toe te voegen, maar heeft daartoe nog geen opties uitgewerkt. D66 vindt het belangrijk dat de Kamer wel in staat wordt gesteld om die keuzes te maken. Denk aan de introductie van rouwverlof bij het overlijden van een naaste, aan transitieverlof tijdens een transitie of aan een hoger aanvullend geboorteverlof, waar de Volkskrant laatst over schreef. Daarom ben ik benieuwd: kan de minister, naast het voorbereiden van de Verlofwet, ook opties uitwerken op het gebied van die andere drie vormen van verlof? Kan de minister ervoor zorgen dat die opties bij de Kamer liggen wanneer de Verlofwet wordt behandeld?

Ik wil nog iets zeggen over de Wet proactieve dienstverlening, in het verlengde van de vraag die de heer Flach net stelde. In de Kamerbrief van afgelopen vrijdag lezen we dat de minister op zoek gaat naar dekking, zodat de Wet proactieve dienstverlening volledig per 2027 kan ingaan. We vinden het belangrijk dat de incidentele dekking voor volgend jaar zo snel mogelijk geregeld is, zodat we in volle vaart vooruit kunnen met het wetsvoorstel. Kan de minister toezeggen dat hij dit zo snel mogelijk gaat regelen en kan hij de Kamer hierover informeren?

De **voorzitter**:
Dank u wel. O, excuses, u mag nog even terugkomen, want er is nog een interruptie van mevrouw Van Brenk.

Mevrouw **Van Brenk** (50PLUS):
Ja, over verlof. Er ligt ook nog een voorstel van de SER ten aanzien van mantelzorgverlof. Staat D66 ervoor open om dat toe te voegen? Hoe staat D66 daarin?

De heer **Neijenhuis** (D66):
Ik vond dat een heel goed en interessant advies. Als we de Verlofwet gaan behandelen, dan zou ik willen vragen om de voorstellen voor verschillende vormen van verlof daarin mee te nemen.

De **voorzitter**:
Dank u wel voor uw bijdrage. Ik geef graag het woord aan mevrouw Van Ark, die zal spreken namens het CDA. Het woord is aan u.

Mevrouw **Van Ark** (CDA):
Voorzitter. Ik heb weer geen motie, maar wel een tekst. We praten veel over een leven lang ontwikkelen, maar de praktijk is weerbarstiger. De potjes zijn versnipperd. Ze zijn soms regionaal en dan weer sectoraal beschikbaar. Dat maakt het heel belangrijk dat de minister de regie neemt en er bij de uitwerking op toeziet dat er samenhang en minder versnippering komt. Tegelijkertijd wil ik de minister meegeven dat het probleem niet alleen bestaat uit het gebrek aan geld. Het is een groter probleem dat er op veel werkplekken simpelweg geen leercultuur bestaat. Zeker in het mkb ontbreekt het vaak aan tijd, capaciteit en begeleiding. Alleen een extra subsidiepotje helpt niet. Hoe gaat de minister juist dit element aandacht geven? Laten we voorkomen dat we alles stoppen in subsidieregelingen en er geen tijd en geld is om de werkvloer op te gaan en de werkgevers te helpen.

Dan mijn tweede punt. De minister heeft in het debat toegezegd dat hij de sociale partners zal spreken over doorwerken na de pensioengerechtigde leeftijd. Ik zou heel graag zien dat straks in minstens 50% van de cao's een afspraak daarover staat, maar dat is nog lang niet het geval. Kan de minister toezeggen of terugkoppelen dat dit gesprek gaande is? Daarnaast heb ik gevraagd om te verkennen hoe we initiatieven zoals de Doorwerkgever juridisch beter kunnen ondersteunen. Ik vind het geweldig om te zien hoe gemeenten en bedrijven mensen na hun pensioen inzetten, maar dat moet wel gebeuren op een manier die past bij een AOW'er die behoefte heeft aan flexibiliteit. Hoe staat het met deze verkenning?

Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Ik geef nu graag het woord aan mevrouw Van Brenk. Zij zal spreken namens de fractie van 50PLUS. Gaat u uw gang.

Mevrouw **Van Brenk** (50PLUS):
Dank, voorzitter. Ik heb twee moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de intrede van AI en robotica razendsnel gaat;

overwegende dat dit grote gevolgen zal hebben voor werkgevers en werknemers, maar ook voor de welvaart van Nederland;

overwegende dat hierdoor banen kunnen verdwijnen en belasting- en premieopbrengsten zullen verminderen;

verzoekt de minister scenario's uit te werken om deze dreigende aderlating voor de welvaartsstaat tijdig op te vangen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Van Brenk en Dassen.

Zij krijgt nr. 1333 (29544).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat veel werknemers na pensionering op vrijwillige basis blijven deelnemen aan het arbeidsproces, terwijl oudere werknemers na ontslag moeilijk aan het werk komen door vooroordelen van werkgevers;

overwegende dat deze ontwikkeling meer aandacht verdient en dat het van belang is om de redenen en oorzaken nader te onderzoeken;

verzoekt de minister een onderzoek toe te zeggen en te kijken of hier lessen uit te trekken zijn die kunnen helpen de werkloosheid bij oudere werknemers te voorkomen, en de Kamer hierover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Van Brenk.

Zij krijgt nr. 1334 (29544).

Dank u wel, mevrouw Van Brenk, voor uw bijdrage. Nu geef ik graag het woord aan de laatste spreker, de heer Ceulemans. Hij zal spreken namens de fractie van JA21.

De heer **Ceulemans** (JA21):
Yes. Dank u wel, voorzitter. JA21 staat voor een samenleving waarin mensen zo min mogelijk afhankelijk zijn van de overheid. Dat betekent dat wie zijn baan kwijtraakt, zo snel mogelijk weer aan het werk moet. Dat is beter voor de samenleving, maar zeker ook voor de persoon in kwestie.

Daarom moet het weer aantrekkelijker worden om personeel in dienst te nemen. Op dit moment is de lange loondoorbetalingsperiode bij ziekte — in Nederland is die twee jaar versus twee en zes weken in onze buurlanden — gewoon een enorm obstakel, met name voor het mkb. De minister heeft scenario's naar de Kamer gestuurd om de loondoorbetaling bij ziekte beter werkbaar te maken voor met name het mkb, naar aanleiding van een aangenomen motie van JA21. Het debat daarover volgt. Het mag duidelijk zijn: JA21 zal zich ervoor inzetten om het mkb te verlossen van deze molensteen om de nek.

Daarnaast is het in dat debat over arbeidsmarktdiscriminatie gegaan. Het is heel simpel: discriminatie is bij wet verboden. Maar de politiek is wat ons betreft wel enorm doorgeschoten op dit vlak. Bedrijven die de beste sollicitant afwijzen puur vanwege zijn achtergrond, zijn geen lang leven beschoren. Dat gebeurt dus ook gewoon niet of nauwelijks.

Wat wél in toenemende mate voorkomt, is zogenaamde positieve arbeidsmarktdiscriminatie. In het debat stond ik al stil bij het voorbeeld van de TU Delft, dat met steun van het College voor de Rechten van de Mens studieplekken exclusief voor vrouwelijke studenten reserveerde. Denk ook aan de voorkeur voor niet-westerse sollicitanten die bij vacatures bij de Rijksoverheid of bij lokale overheden vaak duidelijk wordt meegegeven. Ik vraag de minister om te bevestigen dat het bij het aannamebeleid van de overheid altijd moet gaan om de beste kandidaat op de beste plaats en dat het dus niet om achtergrondkenmerken mag draaien.

Tot zover.

De **voorzitter**:
Dank u wel, heer Ceulemans, voor uw bijdrage. Het was tevens de laatste bijdrage in dit debat. De bewindspersonen hebben aangegeven ongeveer tien minuten nodig te hebben om de vragen te kunnen beantwoorden en de moties door te nemen. Ik schors dus tot 16.35 uur.

De vergadering wordt van 16.23 uur tot 16.35 uur geschorst.

De **voorzitter**:
Ik heropen hierbij het tweeminutendebat Arbeidsmarktbeleid en arbeidsmarktdiscriminatie. Aanwezig zijn de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de heer Vijlbrief, en de minister van Werk en Participatie, de heer Aartsen. Ik geef als eerste het woord aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor de beantwoording van de gestelde vragen en de appreciatie van de ingediende moties.

Minister **Vijlbrief**:
Voorzitter, dank u wel. Ik had een aantal vragen die zo tussendoor kwamen, onder andere een vraag van de heer Flach, die vroeg of ik een terugkoppeling wil geven van de gesprekken met de NHG. Dat zal ik doen zodra we dat gesprek gevoerd hebben. Dat had ik toegezegd en dat ga ik doen.

De heer Neijenhuis vroeg of ik in de nieuwe Verlofwet nieuwe varianten, om ze zo maar even te noemen, kan meenemen, zoals rouwverlof, transitieverlof en geboorteverlof. Er werd ook gevraagd naar verlof voor mantelzorg. Het antwoord is: ja, dat zal ik graag doen.

Ik was het van harte eens met mevrouw Van Ark, die zei: bij LLO, een Leven Lang Ontwikkelen, gaat het niet alleen om geld, maar vooral om versnippering et cetera. Daar ben ik het zeer mee eens. Ik hoop dat wij, als we in gesprek komen met de sociale partners, dit onderwerp heel serieus kunnen oppakken. Natuurlijk gaat het om geld, want het kan helpen als je als overheid een budget daarvoor hebt, maar het is heel belangrijk dat we alle verschillende initiatieven samenpakken. Ik was het ook zeer eens met mevrouw Van Ark dat het er vooral om gaat groepen waarvoor dit niet vanzelf gaat, mee te nemen. Daar zijn we het over eens.

Over doorwerken na je AOW ben ik het ook eens met mevrouw Van Ark; dat weet ze. Dat gaat ook best goed; de ontwikkeling daarin is best positief. Ik zal dat graag meenemen in de gesprekken met de sociale partners, die, naar ik hoop, snel gaan starten.

Tegen de heer Ceulemans zou ik, naar aanleiding van zijn verzuchting over positieve discriminatie, toch willen zeggen: we hebben het in het debat al een keer gedaan; we kunnen het gesprek nog een keer voeren en dan zijn we het aan het einde van dat gesprek nog steeds niet met elkaar eens. Misschien mag ik het daar omwille van de tijd bij laten. Ik ben het gewoon niet met hem eens, en het kabinet is dat geloof ik met mij eens, dus dat scheelt weer.

Dan de moties. De motie-Ergin op stuk nr. 1326, over een actieplan arbeidsmarktdiscriminatie en algoritmes, krijgt oordeel Kamer. Dat neem ik mee in de lopende aanpak arbeidsdiscriminatie via het Offensief Gelijke kansen.

De motie-Ergin op stuk nr. 1327, over handhaving of controlerende instrumenten in de VIA, voor een inclusieve arbeidsmarkt, wil ik ontraden. Dat past niet goed bij dat programma; dat hoort daar gewoon niet thuis.

Over de motie-Mulder op stuk nr. 1329 zat ik te twijfelen, maar die moet ik toch overbodig verklaren. De regering is dit namelijk aan het doen. Misschien mag ik wijzen op wat mijn collega aan het doen is met de kinderopvang. Dit najaar komt er ook een brief over meer uren werken. De heer Mulder weet dat het onderwerp mij ook na aan het hart gelegen is, dus ik zou deze motie overbodig willen noemen.

Dan de motie-Schenk op stuk nr. 1331. Dat heeft hij in het debat ook al aan de orde gesteld. Hij zal het niet raar vinden dat ik zijn motie ontraad, want ik heb daar in het debat al van gezegd dat het kabinet het daar niet mee eens is.

De motie-Patijn op stuk nr. 1332, over stagediscriminatie, kan ik oordeel Kamer geven.

De motie op stuk nr. 1333 vond ik eigenlijk de interessantste motie. Dat is namelijk een onderwerp waar ik zelf het meest mee in mijn hoofd rondloop, als ik niet bezig ben met de waan van de dag: wat gaat AI betekenen voor de arbeidsmarkt? Er is een SER-advies geweest. Daar is het kabinet nog steeds een kabinetsreactie op schuldig. Dat ligt er al een hele tijd en dat heb ik nog verder opgehouden, omdat mevrouw Aerdts, de staatssecretaris Digitalisering, bezig is met een stuk over AI in het algemeen. Daar wilde ik dit punt in meenemen. Ik vind zelf dat dit, als wij in gesprek komen met werkgevers en werknemers, een van de grote onderwerpen moet zijn: hoe gaan wij hiermee om? Er werd tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen volgens mij zeer terecht door iemand opgemerkt dat AI ook de belastinggrondslag kan ondergraven. Er werden toen ook hele slechte ideeën genoemd, zoals een belasting op robotisering en AI. Dat is in de achttiende eeuw geprobeerd toen de industrialisering op gang kwam. Dat is grandioos mislukt. Voor degenen die hier graag over willen lezen, zeg ik dat er toen een spinnewiel kwam met een andere methode om garen te spinnen. Dat was de spinning jenny uit Engeland. Er is geprobeerd om dat tegen te houden. Daardoor hebben een aantal landen, waaronder Nederland, heel langdurige achterstanden met industrialisatie opgelopen. Dat moet je nooit doen. Ik ben het er zeer mee eens dat je moet kijken hoe je hiermee moet omgaan. Ik geef de motie op stuk nr. 1333 dus graag oordeel Kamer.

Ook de motie op stuk nr. 1334 kunnen we oordeel Kamer geven. Die gaat over hoe je ervoor kunt zorgen dat mensen langer aan de slag blijven en werkloosheid bij oudere werknemers wordt voorkomen. Ik zeg dit met de aantekening dat minister Aartsen dit punt zal meenemen in het programma Nederland werkt.

Voorzitter, daarmee ben ik aan het eind gekomen van mijn beantwoording. Misschien moet ik even blijven staan, want mevrouw Van Ark heeft nog een vraag.

Mevrouw **Van Ark** (CDA):
Ik had de minister nog gevraagd naar het initiatief Doorwerkgever. Ik denk dat de minister daar nog niet zo bekend mee is, maar onder andere verschillende gemeenten en netbeheerder Alliander gebruiken dat om vakmensen die na hun pensioen willen doorwerken, aan het werk te houden. Die zitten een beetje in een juridisch vacuüm. Ik zou heel graag willen dat de minister met dit initiatief in gesprek gaat om te kijken hoe we dit juridisch goed kunnen verankeren, zodat meer gemeenten en meer bedrijven hier gebruik van kunnen maken. Is de minister daartoe bereid?

Minister **Vijlbrief**:
Zeker, want we komen veel mensen tekort bij bijvoorbeeld de aanpak van netcongestie. Dat doe ik dus graag. Dank u wel hiervoor. Ik zeg dat hierbij toe.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Dan geef ik nu graag het woord aan de minister van Werk en Participatie voor het beantwoorden van eventuele vragen. Volgens mij zijn er ook nog twee moties die geappreciëerd moeten worden. De minister.

Minister **Aartsen**:
Dank, voorzitter. Ook nog proficiat met uw maidenvoorzitterschap, zoals we dat zouden kunnen noemen.

Er is een drietal vragen aan mij gesteld. De eerste vraag is van de SGP en gaat over de brief ten aanzien van de handhaving van de situatie rondom zzp'ers en pgb-houders. Die brief zullen wij voor het herfstreces nog naar u versturen. Dat klinkt verder weg dan dat het is. Het wordt heel mooi weer volgende week, maar het herfstreces is over een drietal weken. U krijgt dan die brief.

Een andere vraag van de SGP ging over de coördinerend bewindspersoon rondom gezinnen. Wij werken als kabinet natuurlijk goed samen. Het onderwerp gezinnen raakt natuurlijk meerdere bewindspersonen. U mag mij als het eerste aanspreekpunt ten aanzien van het gezinsbeleid beschouwen.

De derde vraag was van ...

De heer **Flach** (SGP):
Het gaat voor mij om meer dan alleen een labeltje. Als de minister "u mag mij zo beschouwen" zegt, dan klinkt dat niet heel gestructureerd. De reden dat ik dit vraag, is dat het echt nodig is dat er één bewindspersoon is die de effecten van het beleid wat betreft gezinnen coördineert. Die effecten komen vanuit allerlei beleidsterreinen tot ons. Als er geen verantwoordelijk bewindspersoon is, dan is er

niemand die dat belang behartigt. Bij de portefeuilles die bewindspersonen voor hun rekening nemen, ontbreekt eigenlijk fundamenteel het kopje gezin, of de minister van gezin. Ik wil u graag daartoe bombarderen, maar ik hoop dat dat binnen het kabinet dan een meer officiële status krijgt.

Minister **Aartsen**:
Dan moet ik een heel constituerend beraad gaan uitroepen met mijn collega's. Ik denk zomaar dat dat er niet in gaat zitten. Gezinsbeleid staat op onze radar. Deze minister heeft al de Staat van Gezinnen mogen ontvangen. De grootste financiële regelingen ten aanzien van gezinsbeleid zitten ook in mijn portefeuille. Als ik zeg dat u mij als het eerste aanspreekpunt mag beschouwen, dan mag u dat ook zeer serieus nemen.

De **voorzitter**:
Gaat u verder.

Minister **Aartsen**:
De derde vraag ging over proactieve dienstverlening. Daar zijn eigenlijk twee vragen over gesteld. Met het akkoord dat wij vorige week met enkele fracties uit de Kamer hebben gesloten, hebben we het wetsvoorstel ten aanzien van de kindregelingen een jaar kunnen uitstellen. Dat heeft tot gevolg gehad dat de structurele dekking voor de proactieve dienstverlening, of althans voor het AMvB-deel dat ziet op de algemene bijstand, is weggevallen. Het wetsvoorstel zelf is nog steeds volledig gedekt, zeg ik toch maar even voor de volledigheid. U kunt daar dinsdag dus ook over stemmen. Ik heb uw Kamer toegezegd dat ik ga zoeken naar een incidentele dekking voor 2027 voor het deel van de algemene bijstand. Ik zal u daar in ieder geval nog voor de stemmingen per brief over informeren. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan die brief en ik denk dat die vrij snel tussen nu en de stemmingen naar u toe zal komen. Ik kan echter helaas niet vooruitlopen op de structurele dekking, want daar heb ik echt wat meer tijd voor nodig. Mijn vraag is dan ook: gun mij alsjeblieft even de tijd om dat goed in kaart te brengen en te kijken wat de mogelijkheden zijn.

Voorzitter, dan de moties. De motie op stuk nr. 1328 …

De **voorzitter**:
Een moment. De heer Flach wil eerst nog een interruptie doen.

De heer **Flach** (SGP):
Ik snap dat de minister nu niet de dekking met ons kan delen, maar ik heb wel gevraagd of de minister kan toezeggen dat die niet alsnog gevonden zal worden in de kindregeling, omdat de dekking daarmee nu weggevallen is. Ik zou het heel vervelend vinden als hij na een uitgebreide zoektocht waarin niet tot overeenstemming wordt gekomen, uit armoede alsnog bij die gezinnen en bij de kindregeling terechtkomt. Kan de minister dat in ieder geval toezeggen?

Minister **Aartsen**:
Zo hard kan ik dat niet toezeggen. Ik wil echt even mijn handen vrijhouden om alles goed te kunnen bekijken. We gaan niks uit armoede doen. We gaan even zorgvuldig alles wegen en kijken hoe we een goed wetsvoorstel kunnen maken voor de kindregelingen. En daar betrekken we alle opgaven bij, die daar liggen in de meest brede zin van het woord. We gaan daar dus rustig even naar kijken.

De **voorzitter**:
Dan gaan we de moties appreciëren.

Minister **Aartsen**:
De motie op stuk nr. 1328 van de heer Mulder over asielzoekers aan het werk ontraad ik. De PVV wil nieuwkomers in een uitkering en het kabinet wil nieuwkomers aan het werk. Daarom ontraad ik deze motie.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 1328: ontraden.

Minister **Aartsen**:
Dan de motie op stuk nr. 1330 van de heer Mulder.

De **voorzitter**:
Dat levert een interruptie van de heer Mulder op.

Minister **Aartsen**:
Het is misschien ook wel uitlokking.

De heer **Edgar Mulder** (PVV):
Het is uitlokking, ja. Wij willen dat Nederland een sociaal land blijft en de minister wil de sociale zekerheid afbreken. Dat was eigenlijk de basis van die motie.

Minister **Aartsen**:
Nee, we willen mensen uit de uitkering. Er zitten op dit moment te veel nieuwkomers en statushouders in een uitkering en daarom moeten we zorgen dat die mensen uit de uitkering en aan het werk gaan.

De **voorzitter**:
Dat lokt weer een reactie uit van de heer Mulder.

De heer **Edgar Mulder** (PVV):
Ja, want het woord "statushouders" staat niet in de motie. Er staat "asielzoekers".

Minister **Aartsen**:
Een dag voordat mensen statushouder worden, zijn ze asielzoeker. Dus het is verstandig om ervoor te zorgen dat mensen die kansrijk zijn — zeg ik er maar even bij — al als asielzoeker aan het werk gaan. We weten namelijk zeker dat de kans daardoor vele malen groter is dat ze ook als statushouder aan het werk gaan. Op dit moment gaan 94% van de mensen die statushouder worden, rechtstreeks de

bijstand in. Dat willen wij niet, want wij willen dat ze aan het werk gaan.

De motie op stuk nr. 1328 kan ik wel oordeel Kamer geven.

De **voorzitter**:
Nee. De motie op stuk nr. 1328 is al door u ontraden.

Minister **Aartsen**:
Sorry, ik bedoel de motie op stuk nr. 1330. Die kan ik oordeel Kamer geven. Ook dat zullen wij betrekken bij Nederland werkt.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Dan nog even voor de administratie. De motie op stuk nr. 1326: oordeel Kamer. De motie op stuk nr. 1327: ontraden. De motie op stuk nr. 1328: ontraden. De motie op stuk nr. 1329: overbodig. De motie op stuk nr. 1330: oordeel Kamer. De motie op stuk nr. 1331: ontraden. De motie op stuk nr. 1332: oordeel Kamer. De motie op stuk nr. 1333: oordeel Kamer. En de motie op stuk nr. 1334: oordeel Kamer.

Daarmee zijn we aan het einde gekomen van dit tweeminutendebat en dus van de beraadslaging op het gebied van arbeidsmarktbeleid en arbeidsdiscriminatie.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
Ik wil graag de leden bedanken voor hun bijdrage. Ik wil de bewindspersonen bedanken voor hun antwoorden en het appreciëren van de moties. Ik bedank de mensen op de publieke tribune en de mensen die dit debat elders hebben gevolgd natuurlijk ook voor hun belangstelling. Verder dank aan onze hardwerkende staf, die ervoor zorgt dat wij hier elke dag deze debatten kunnen voeren.

Wij gaan nu schorsen tot 18.30 uur. Dan gaan we verder met het debat over de bevindingen van de Algemene Rekenkamer dat 10.000 aangiften niet door de politie worden onderzocht. Dit debat zal plaatsvinden met de minister van Justitie en Veiligheid.

Ik wens u allemaal een veilig thuis en een hele fijne avond. Dank u wel.

De vergadering wordt van 16.46 uur tot 18.30 uur geschorst.